

Flocel SABATÉ; Jesús BRUFAL (dirs.), *V Curs Internacional d'Arqueologia Medieval. Recerca avançada en Arqueologia Medieval*, Lleida, Pagès editors, 2013, 192 pp. ISBN 978-84-9975-408-6.

Com indica Jesús Brufal a la introducció del llibre, aquesta cinquena edició del curs d'arqueologia medieval que organitzen la Universitat de Lleida i l'Ajuntament d'Algerri se centra en certes aplicacions que pot tenir la tecnologia actual en aquest camp. Obre les ponències John Moreland que interpreta el paisatge anglès de les creences en clau de continuïtat, tot relacionant les bruixes o dónes sàvies medievals i les prehistòriques, o també defensant la persistència de pràctiques paganes sota simbolisme cristià. Al seu torn, Gian Pietro Brogiolo exposa els procediments i els objectius de dos projectes successius d'arqueologia del paisatge desenvolupats a l'Alto Garda i al Trentino, on ara destaca els avantatges que proporciona la tècnica LiDAR, un escàner làser aeromòbil que supera la cobertura vegetal. Tot seguit, Alberto García Porras ofereix la seva visió sobre el desenvolupament dels estudis de ceràmica medieval a l'estat espanyol i prioritza certes tendències. Centrada en l'arqueologia de l'arquitectura, Alexandra Chavarria exposa els objectius, els mètodes i els primers resultats d'un projecte que cataloga desenes d'edificis medievals de la ciutat de Pàdua, amb estudis d'estratigrafia i d'arqueometria murària. Des de la seva pròpia experiència, Mirko Peripimeno descriu la problemàtica d'aplicar la tecnologia laser al registre en tres dimensions, així com la utilitat que pot tenir per modelar o reconstruir virtualment jaciments i estructures medievals. Clou les ponències del curs l'aportació d'Eugènia Sitges sobre el districte mallorquí de Manacor i la seva xarxa d'assentaments rurals vers la fi de l'època islàmica, amb un recurs molt limitat dels Sistemes d'Informació Geogràfica. Al capdavant també s'afegeixen, però, dos articles més en substitució d'altres ponències que no lliuraren el text: així, José Antonio Carvajal resumeix la seva anàlisi petrogràfica d'alguns conjunts ceràmics dels segles VII-X de la Vega de Granada, aquí simple excusa per atiar velles discòrdies; en canvi, l'aportació de Miguel Ángel Bru exposa els procediments que se segueixen amb vistes a la gestió digital de la informació arqueològica que proporciona la ciutat toledana de Vascos, un magnífic jaciment andalusí on fa gairebé quaranta anys que s'excava. Com en anteriors edicions, aquest curs ha prioritzat de nou l'arqueologia del paisatge, una pràctica que pretén analitzar i datar tota mena d'estructures visibles mitjançant l'observació topogràfica superficial. Amb uns objectius tan ambiciosos és clar que cal perfeccionar els sistemes d'obtenció i d'enregistrament de dades, tan cert com que l'Arqueologia Medieval i les tècniques d'excavació o anàlisi de materials avui sortosament avancen per tota mena de camins oberts, més fermes i diversificats que aquells.

RAMON MARTÍ CASTELLÓ
Universitat Autònoma de Barcelona